

Värnamo kommun

Rektorn vid Hanahöjskolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Hanahöjskolan
i Värnamo kommun

Tillsyn i Hanahöjskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Värnamo kommun under hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Hanahöjskolan besöktes av Skolinspektionen den 22 september 2014.

Fakta om skolenheten

Hanahöjskolan ligger i samhället Forsheda cirka en och en halv mil väster om centralorten Värnamo. På skolan går 21 elever i förskoleklass och 151 elever i årskurserna 1-6. Personalen utgör ett arbetslag och verksamheten leds av en rektor som även är rektor för Hånger skola. Rektorn har vid tillsynen varit rektor på Hanahöjskolan i två veckor.

Enligt Skolverkets statistik når i stort sett samtliga elever kunskapskraven som minst ska uppnås i samtliga ämnen i årskurs 6 vårterminen 2013. Den genomsnittliga betygspoängen ligger mellan 11,9 i ämnet fysik och 15,2 i bild och pojkarna har högre resultat än flickorna i de flesta ämnen.

Enligt uppgifter från skolan är det vårterminen 2014 enstaka elever som inte når kunskapskraven som minst ska uppnås i samtliga ämnen i årskurs 6.

I årskurs 3 är det enligt skolans statistik 100 procent av eleverna som når kunskapskraven i svenska, 67 procent i svenska som andraspråk och 68 procent i matematik år 2013.

Helhetsbedömning

På Hanahöjskolan når de senaste två åren de flesta eleverna kunskapskraven som minst ska uppnås i årskurs 6. Pojkar når i stor utsträckning högre resultat än flickor. Dessa resultat tyder på att det i undervisningen i flera ämnen finns framgångsfaktorer som skolans systematiska kvalitetsarbete inte förmår lyfta fram. Kvalitetsarbetet omfattar huvudsakligen resultaten i de ämnen där det finns nationella ämnesprov med fokus på att hitta utvecklingsområden. Inte heller andra mål för utbildningen utifrån läroplanens andra kapitel omfattas av skolans kvalitetsarbete.

I förskoleklassen ges en utbildning som Skolinspektionen bedömer huvudsakligen fungerar väl men elever med annat modersmål än svenska saknar möjligheten att utveckla både det svenska språket och sitt eget modersmål.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Värnamo kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 16 februari 2015** redovisas för Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektor för att utbildningen på skolenheten systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas. Kvalitetsarbete ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen.

Skolinspektionen har tagit del av dokumentationen av skolans kvalitetsarbete avseende läsåret 2012/13. Detta arbete utgår från den struktur som gäller hela kommunen och de utvecklingsområden som anges tar sin utgångspunkt i de av kommunen angivna områdena. Skolinspektionen kan konstatera att skolenhetens egna kunskapsresultat och behov endast i begränsad omfattning ligger till grund för skolans utvecklingsarbete. Analyserna och utvecklingsområden omfattar huvudsakligen årskurserna 4-6 och tar i stort sett endast sin utgångspunkt i resultaten på de nationella ämnesproven. Intervjuer med lärare och elevhälsa bekräftar att många insatser görs utifrån kommunens prioriterade områden till exempel resultaten på nationella ämnesprov. Däremot har skolan inte analyserat resultaten utifrån läroplanens mål eller i övriga ämnen och årskurser och har där varken tittat på skillnader mellan pojkars och flickors kunskapsresultat eller på vikande resultat eller framgångsfaktorer.

Huvudmannen och rektorn ska ta ansvar för att utbildningen på skolenheten systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Skolan ska erbjuda elever i förskoleklassen med annat modersmål än svenska möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Motivering

Av skollagen framgår att förskoleklassen ska medverka till att elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Enligt prop. 2009/10:165 s. 360 f (Läroplan för förskolan) ska bestämmelser av pedagogisk karaktär i förskoleklassen i så stor utsträckning som möjligt vara samordnade med regleringen för förskolan där förskoleklassen har sin pedagogiska grund. Stödet för utveckling av elevernas modersmål regleras därför på samma sätt som för förskolan. Det handlar således om en skyldighet att erbjuda stöd för utvecklingen av elevernas modersmål och inte om en skyldighet att erbjuda modersmålsundervisning på det sätt som gäller för elever i t.ex. grundskolan.

Personal som undervisar i förskoleklassen på Hanahöjskolan uppger att de inte ger barn i förskoleklassen med annat modersmål än svenska möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. De möjligheter som finns inskränker sig till att eleverna kan få delta i undervisning i ämnet modersmål, men endast om det finns elever på skolan med samma modersmål som får undervisning i ämnet. De säger också att de inte har något material på andra språk som de kan jobba med i förskoleklassen. Rektorn säger till Skolinspektionen att detta är en brist på skolan och att rektorn upplever att det i kommunen finns en föreställning att förskoleklassen inte är lika viktig. Vidare uppger rektorn att den i Värnamo kommun så kallade enheten för flerspråkighet meddelat skolan att om de har behov av modersmålsstöd så får rektorn komma överens med rektorn på den närliggande Forsheda skola om och hur de vill fördela resurser från modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet till förskoleklassen. Det har dock inte skett. Rektorn, som varit på Hanahöjskolan i två veckor vid Skolinspektionens besök, säger sig inte veta vad lärarna i förskoleklassen i övrigt gör för att stödja språkutvecklingen för elever med annat modersmål än svenska. Intentionerna i läroplanen är att det språkutvecklande arbetet, både i svenska språket och på barns modersmål ska ingå som ett naturligt och medvetet inslag i den vardagliga verksamheten. Brister i arbetet med att utveckla barns modersmål kan även ha betydelse för barns möjlighet att utveckla kunskaper inom andra områden.

Huvudmannen och rektorn ska se till att förskoleklassen medverkar till att elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål

Författning

9 kap. 10 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredare Viveka Berglund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Beslutsfattare/ Undervisningsråd

Nils Pihlsgård

Föredragande/ Undervisningsråd

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.